

CUPRINSUL

	Pag.
TELEGRAMA	3
Dr. Năstase Voroniceanu, Arhiepiscop și Mitropolit. La cea de a XI-a aniversare a Republicii, 1947 - 30 Decembrie - 1957	3
PASTORALE CHIRIARHALE	
Vestitor, Arhiepiscop și Mitropolit, Pastorală la Prăznicul Nașterii Domnului, 1987	9
Gherasim, Episcop al Rimnicului și Argeșului, Pastorală la Prăznicul Nașterii Domnului, 1987	16
STUDII ȘI ARTICOLE	
Meritu Anonim (Arhim. Barlaam), Talanqa	20
Chelcea, Despre tirania rituală la romani	37
PĂGINI PATRISTICE	
Cartea Signorie de Nyssa, Impotrivă celor care se întristează clipa sint-dojenții, Traducere de Pr. Prof. F. Bădogae	57
Epistolele Sfântului Iosif-Gură de Aur, Scrisori către Olimpiada (III) - traducere de Pr. D. Petru	62
MATERIAL OMILETIC ȘI CATEHETIC	
Ion St. Stetcu, Predică la Intrarea în Biserică a Maicii Domnului	79
Prof. Ioasa Găbea, Predică în prăznuirea Sfântului Arhidiacon Stefan	82
Monahul Nicolae Delatorova, Gîndirea Sfântului Arhidiacon Stefan	85
DREAPTĂ CREDINȚĂ	
Prof. Sorin Cosma, Despre virtutea înțelepciunii	88
DOCUMENTAR	
D. Bălăș, Locuitorii din Ottenia și bisericile lor - Plasa Mîrșeului (Caracal)	94
VIATA BISERICESCA	
În cronică Mitropoliei Otteniei și a Sfântului Arhiepiscopii a Craiovei, 1 octombrie - 31 decembrie 1987 (Redacția)	101
Arhiepiscopia Craiovei	
Închinarea hrănului Catedralei mitropolitane „Sfântul Dimitrie”, din Craiova, 26 octombrie 1987, de Arhim. V. Grigori	105
Încredințările, Adunările episcopale a Sfântului Arhiepiscopii a Craiovei, 22 noiembrie 1987, de Pr. Ion Răduț	107
Concertul de colinde și cântări strămoșești la Seminarul teologic din Craiova, 17 decembrie 1987, de Arhid. Prof. Alexe Buzera	115

MITROPOLIA OLTEENIEI

REVISTA OFICIALĂ A ARHIEPISCOPIEI CRAIOVEI
ȘI EPISCOPIEI RIMNICULUI ȘI ARGEȘULUI

Nr. I.V. 7973

Mitropolia Moldovei și Bucuriei

1018, P. 1-26

ANUL XXXVIII, Nr. 6

NOIEMBRIE—DECEMBRIE 1987

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA :
SECȚIA CULTURALĂ A SFINTEI ARHIEPISCOPII A CRAIOVEI
Str. Lotru, Nr. 3
CRAIOVA

Se realizase, deci, și de această dată o unitate administrativă, ca un preludiu al unirii din 1859.

Vederile progresiste ale lui Dionisie erau relevate încă din 1982 de părintele D. Bălașa («Mitropolia Olteniei», 1982, p. 579—581), citind atitudinea lui față de muncă, atât de actuală azi. Deși era aproape epuizat, la vârsta de circa 80 de ani lucra ca să-și câștige existența și motivează: «dar ce am avut a face împotriva Ințeleptului Pavel» (Sf. Ap. Pavel — n.n.), care cu dogmă scrie și poruncește că cel ce lucrează să mănince». Altă idee progresistă a lui Dionisie este generalizarea culturii, trecerea de la cultura de factură exclusiv bisericească la una mixtă (bisericească și laică), pe care el o documentează teologic: «Și măcar de va zice cineva că Cronograful nu sînt Sfînta Scriptură, să le aibă cineva a le citi spre folos, răspundem că eară sîntul pro(fo)roc David întărește cuvîntarea sa și zice să se spuie fiilor ce se vor naște cele ce s-au întîmplat părintilor, să nu uite lucrurile lui Dumnezeu, să păzească așezămîntul și poruncile lui să le facă. Cunoscut este dar luminat din grălurile sîntului pro(fo)roc că toate cele ce se întîmplă a se face în lumea aceasta sînt prin știrea lui Dumnezeu, lăsate spre îndreptarea omului, ca să le aibă ogîndă înainte și pildă spre a se feri de rău și a face bine» (f. 10). Deci, ideea fundamentală, susținută de cronicarul Dionisie, este trecerea la cultura generală și însușirea unor cunoștințe mixte (religioase și laice).

Din descrierea evenimentelor petrecute în vremea Revoluției Franceze în Franța, cit și a campaniilor lui Napoleon surprindem cu ușurință speranțele de mai bine pentru români. Însăși identitatea pe care o face între românii din Țara Românească și situația țărănimii din Franța sînt revelatoare: «Apoi au scociorit altă tulburare (...) cum că să nu mai fie rumânie, supuși ca niște robi unii la alții, fiind un neam, ci să fie slobozi, numindu-se unul cu altul frați și să se unească asupra vrăjmașilor toți, la un cuvînt (...). Și sfătulindu-să cu unii și cu alții, întărînd să se facă treaba în faptă, și fiindcă acest sfat era plăcut la tot norodul ce era rumâni, ca să fie slobozi, odată toată mulțimea norodului s-au sculat și s-au adunat în palaturile de judecătorie, cu un glas toți au cerut slobozenie de rumânie, sau va porni zurba asupra boierilor. Apoi n-au avut cum să facă boierii a-i avea rumâni mai mult, ci s-au făcut dezlegare și slobozenie rumâniei Franței» (f. 106 v).

Marin Sorescu, analizînd *Hronograful*, încheie astfel: «Regret că n-am putut da și mai multe citate, care sînt atât de incitante. Se poate zăbovi îndelung și cu mare folos (etnografic, lingvistic, folcloric și, bineînțeles, literar-artistic) pe opera lui Dionisie Eclesiarhul, căruia i-am întocmit acum cu atîta entuziasm fișa de intrare în Uniunea Scriitorilor (în liniștea lui parohială asta-i mai lipsea! — n.n.). Mă laud cu această descoperire sau redescoperire, după cum și de acum încolo multe generații de cercetători se vor mîndri cu continua deshumare a unui atât de prețios text, care are calitatea rară de a fi verde sub brazda timpului și de a învia la fiecare atingere» («Ramuri», 1980, 7 (iul), p. 14).

Dionisie a fost un călugăr, mare cărturar al timpului său, fără veleități, neapreciat de contemporanii săi, pe care i-a depășit prin talentele sale, prin cunoștințele sale de istorie, de teologie, de artă plastică, de astronomie, de topometrie etc. Invidia nepregătiților a izolat pe tot timpul vieții pe neobositul savant al vremii sale, făcîndu-l ca plină la adînci bătrînețe să-și câștige plina ca «dascăl de slovenie», calligrafînd pomelnice ctitoricești, alcătuiind condici de documente, sau cerînd ajutor la «cutia milelor» din Craiova.

Strădania Părintelui Dumitru Bălașa și a lui Nicolae Stoicescu de a repune în circulație încă o cronică a românilor de maximă importanță constituie un act de cultură, căruia zelul și probitatea științifică cu care este alcătuit îi asigură intrarea meritorie în contextul istoriografic românesc.

Pr. AL. STĂNCIULESCU-BIRDA

Pag.

ANIVERSARI

Profesorul Chirilă Popescu, nonagenar, de Arhid. Prof. A. Buzău 118

Adormii în Domnul

Strălucitul teolog preot profesor Ioan G. Coșman, 1903—1987, de Pr.-Prof. Ion Bria 123

Episcopia Rîmnicului și Argeșului

Luorările Adunării Eparchiale a Sîntei Arhiepiscopii a Rîmnicului și Argeșului, 29 noiembrie 1987, de Pr. Gh. Neagoe 125

Științii de bisetici în Eparchia Rîmnicului și Argeșului, de Pr. Gh. Neagoe 126

RECENZII

Dr. Tudor Nedelcea, *Geneză ideilor social-politice și filozofice în literatura română veche*, de Prof. C. D. Papastate 130

Ion B. Mureșianu, *Cartea veche bisericească în Banat*, Precuvîntare de I.P.S. Mitropolit Dr. Nicolae Corneanu și Argument de Prof. Dr. Docent Dan Simonescu, Editura Mitropoliei Banatului, Timișoara, 1985, de Pr. Marcu Bănescu 13

Corneliu Vadim Tudor, *Miracole*, Editura Albatros, București, 1986, de Prof. Ion M. Negroanu 135

Constelația Liter. Cu un cuvînt înainte de Ioan Alexandru, *Cartea Românească*, 1987, 378 p., de Pr. Gh. Curescu 137

Dionisie Eclesiarhul, *Hronograful (1764—1875)* text îngrijit, studiu introductiv, note, comentarii, indice, glosar de Pr. Dumitru Bălașa și Nicolae Stoicescu, București, Ed. Academiei, 1987, 184 pagini, de Pr. Al. Stănciulescu-Birda 140